

Sygn. akt II CZ 29/19

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku A. S.

przy uczestnictwie M. S.

przy udziale Prokuratora Regionalnego w [...]

o ubezwłasnowolnienie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 31 maja 2019 r.,

zażalenia Prokuratora Regionalnego w [...]

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 marca 2019 r., sygn. akt I ACa [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego
w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 marca 2018 r., Sąd Okręgowy w Ł. oddalił wniosek A. S. o ubezwłasnowolnienie całkowite jej ojca M. S.. Po rozpoznaniu apelacji wnioskodawczyni od tego orzeczenia, Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 8 marca 2019 r. uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania wskazując, że Sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy, a nadto postępowanie dowodowe wymaga przeprowadzenia w całości. W zażaleniu opartym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., Prokurator Regionalny w [...] zarzucił naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawowe przesłanki uchylenia orzeczenia sądu pierwszej instancji zostały w art. 386 § 4 k.p.c. zakreślone wąsko, stąd w przypadku wniesienia na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. zażalenia na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji, kognicja Sądu Najwyższego ogranicza się do kontroli prawidłowości zakwalifikowania określonej sytuacji procesowej jako odpowiadającej przyjętej podstawie uzasadniającej, w myśl właściwych przepisów procesowych, tego rodzaju rozstrzygnięcie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko zgodnie z którym, do nierozpoznania istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy sąd zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje okoliczność unicestwiająca roszczenie, rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej niż zgłoszona w pozwie; nie uwzględnił (nie rozważył) wszystkich zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 r. II CKN 897/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 22, z dnia 15 lipca 1998 r. II CKN 838/97, niepubl., z dnia 3 lutego 1999 r., III CKN 151/98, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, OSP 2003 nr 3, poz. 36;

z dnia 21 października 2005 r. III CK 161/05, niepubl. oraz z dnia 12 listopada 2007 r., I PK 140/07, OSNP 2009, nr 1-2, poz. 2).

Sąd Okręgowy rozpoznał tak rozumianą istotę sprawy, albowiem po przeprowadzeniu postępowania dowodowego poczynił ustalenia faktyczne, poddał je ocenie prawnej z punktu widzenia wchodzących w grę przepisów prawa materialnego, w wyniku czego oddalił wniosek o całkowite ubezwłasnowolnienie uczestnika, wyjaśniając w uzasadnieniu wyroku przesłanki takiego rozstrzygnięcia. Nie stanowi okoliczności uzasadniającej orzeczenie kasatoryjne dostrzeżona przez Sąd drugiej instancji potrzeba uzupełnienia postępowania dowodowego, ponieważ nie zachodzi konieczność jego przeprowadzenia w całości; nie ziściła się zatem druga przesłanka uzasadniająca wydanie orzeczenia kasatoryjnego przez Sąd drugiej instancji.

W tym stanie rzeczy zażalenie podlegało uwzględnieniu jako uzasadnione, zaś zaskarżone nim orzeczenie uchyleniu (art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

a

jw